

Ngày Xuân đổi điều về Mạnh Thường quân

■ NGUYỄN TẤN THUẬN

ai trong chúng ta đều rõ từ kép “*Mạnh Thường quân*” ám chỉ những người (*philanthropes*) đầy lòng nhân ái, trung hậu, giàu có luôn luôn sẵn sàng tích cực làm những việc từ thiện, giúp đời, giúp người. Mạnh Thường quân và nhà quảng cáo bảo trợ hoàn toàn khác biệt. Mạnh Thường quân luôn luôn là nhà bảo trợ còn nhà quảng cáo bảo trợ chưa hẳn đã là Mạnh Thường quân. Cả hai đều giống nhau về cứu cánh: giúp đời, giúp người, nhưng phương tiện thì trái ngược nhau 180 độ góc. Mạnh Thường quân làm từ thiện vô vị lợi (*désintéressé*), nhà quảng cáo bảo trợ lại hoàn

toàn trục lợi, trực tiếp hoặc gián tiếp qua những chứng nhân cò mối. Mỹ từ nhà quảng cáo bảo trợ luôn luôn bị gian thương lợi dụng để quảng cáo láo khoét. Lắm khi họ không ngần ngại dùng những ngôn từ, những nội dung mạnh tay đến nỗi người dẫn thông tin của họ đến quăng đại quần chúng phải thận trọng lên tiếng trước rằng mình hoàn toàn không chịu trách nhiệm về những thông tin các nhà quảng cáo bảo trợ sở hữu! Nhất là trong lãnh vực y dược, đa số những thông tin này chưa bao giờ được những phòng thí nghiệm khả tín hoặc những cơ quan có thẩm quyền kiểm nhận, ngay cả sách vở, tài liệu giáo khoa, khoa học còn chưa có! (*Chi tiết xin trao đổi trực tiếp Debra Ken Faulk 813-258. 2599 thành phố Tampa, tiểu bang Florida, USA hoặc vào*

Mạnh Thường quân.

thăm trang nhà: www.babm.com/corporate/Philanthropy-vs-Sponsorship.htm).

Thiền nghĩ những vị tổ sư y dược khoa của Trung quốc như Biển Thước (401 đến 311 trước Tây lịch, người nước Triệu), Hoa Đà (145-208, người nước

Bái, đời Tào Tháo) hoặc của Việt Nam như Hải Thượng Lãn Ông (1720-1791, người tỉnh Hải Dương) được tái sinh vào thời này cũng chưa dám phát biểu như họ. Những nguyên liệu do họ bào chế (?) thường được họ cho biết tìm thấy dưới biển sâu, có khi trên núi cao v.v... có từ bao nhiêu ngàn năm (!) hoặc từ những sinh thực vật, khoáng vật, tế bào gốc vô cùng kỳ bí đến độ Google, Yahoo, AOL, Bing, MSN, Mapquest v.v... cũng không biết đường đâu mà lần, tra cứu, truy cập (!) những dữ liệu đó do gian thương cung cấp dù những đại công ty này hiện qua cơ quan NASA đang nhận được thông tin gồm hình ảnh, âm thanh cùng dữ kiện do Curiosity Rover của NASA từ Hỏa tinh gửi về địa cầu từng ngày một. (Chi tiết : <http://www.space.com/17322-amazing-mars-photos-curiosity-rover-week-4.html>).

Trở về thời Chiến Quốc (403 đến 352 trước Tây lịch) nước Trung Quốc (hay nước Tàu cộng ngày nay) bị phân ra làm bảy nước (*états*): Hàn (*Han*), Ngụy (*Wei*), Sở (*Chu*), Tần (*Qin*), Tề (*Qi*), Triệu (*Zhao*) và Yên (*Yan*). (Chi tiết : www.fr.wikipedia.org/wiki/Période_des_Royaumes_combattants).

Bốn nhân vật lừng danh thời bấy giờ là :

i/ Mạnh Thường quân tên thật là Điền Văn người nước Tề nhận Phùng Hoan làm đạo sư (*mentor*).

ii/ Tín Lăng quân tên thật là Ngụy Vô Kỵ người nước Ngụy nhận Hầu Doanh làm đạo sư.

iii/ Bình Nguyên quân tên thật là Triệu Thắng nhận Mao Toại làm đạo sư.

iv/ Xuân Thân quân tên thật là Hoàng Yết người nước Sở không có đạo sư.

Tín Lăng quân.

Công tử Mạnh Thường quân là một trong 40 người con của Tể tướng Điền Anh cũng được gọi là Tịch Quách quân và là em của vua Tề là Tề Mân Vương (Qi Min Wang, 377 đến 342 trước Tây lịch). Mẹ của Mạnh Thường quân hạ sinh Điền Văn vào ngày mồng 5 tháng 5 là ngày Lý Nhan, ngày dương công kỵ nhật, ngày trùng lập Ngũ hoàng. Theo sách tử vi bói toán xưa mồng 5 tháng 5 là ngày đại kỵ. Phạm việc gì làm vào ngày ấy nếu không thất bại thì giỏi lắm cũng đạt chưa đến 50% ước nguyện. Con trẻ sanh vào ngày này lớn lên cao lớn bằng cái cổng nhà thời Chiến quốc (!) hậu vận gây nhiều khó khăn cho cha mẹ họ hàng. Vì thế liền sau ngày ấy Bà phải nhờ người tín cẩn đem Điền Văn đi nuôi dưỡng ở một nơi bí mật. Đến khi con lên năm tuổi Bà mới dám cho Điền Văn trình diện Cha. Điền Anh lấy làm tức giận vì không muốn nuôi con sinh vào ngày mồng 5 tháng 5.

Điền Văn quỳ lạy Cha thưa rằng vận mệnh con người do Trời đất định đoạt chứ nào phải đâu do cái chiều cao cố định của cái cổng nhà! Sao Cha vội nở lòng nào định giết bỏ con. Nghe con mới chừng ấy tuổi đã biết lập luận đỉnh

Bình Nguyên quân.

► ngộ như thế Điền Anh chợt tỉnh ra rất lấy làm hối hận, mến phục, liền cho người dưỡng dục đặc biệt. Lên mười tuổi Điền Văn bắt đầu biết giao tế với mọi người được ai ai cũng yêu quý. Các tân khách trong cung như ngoài nước Tề đều mong có dịp tiếp xúc Điền Văn. Từ đó và cũng từ đó Tể tướng Điền Anh rất quý trọng Điền Văn, chọn Ông làm con đích tôn nối dõi nhà họ Điền và gọi Điền Văn bằng Mạnh Thường quân; xem con như một quan chức ở đất Mạnh Thường nơi mình đang cư ngụ.

Đại công tử Mạnh Thường quân là người nức tiếng hào hiệp, rất từ tâm, giàu lòng nhân ái. Nhà Mạnh Thường quân bao giờ cũng có hàng ngàn thực khách ăn ở. Sau này tại chùa Thành Châu Tự và Nam Thành Tự ở tỉnh Sơn Đông (*Shandong*) người ta tìm thấy được những chảo đun rất to có thể nấu cho cả trăm người ăn một lượt. Tân khách nhà Mạnh Thường quân gồm đủ hạng người thượng vàng hạ cám được tiếp đón vô vị lợi cùng ăn một thứ cơm như nhau. Dù vậy tùy theo tài năng cùng sự đóng góp cá nhân họ được phân chia thành ba đẳng cấp khác nhau:

i/ Cấp thượng đẳng cũng gọi là đại xá , thực phần gồm cơm rau, thịt cá, di chuyển có xe đưa đón thậm chí còn được đi hài thêu kết ngọc.

ii/ Cấp trung đẳng cũng gọi là hạnh xá , thực phần gồm cơm rau, thịt cá.

iii/ Cấp hạ đẳng cũng gọi là truyền xá, thực phần chỉ có cơm rau.

Tương truyền một ngày nọ trời nhá nhem tối vào giờ ăn có một thực khách lớn tiếng than phiền cơm mình đang ăn không ngon như những phần cơm khác, Mạnh Thường quân liền mang phần cơm mình đang ăn đến cho người

khách nọ so sánh. Vỡ lẽ ra khách mới biết các phần cơm đều giống như nhau vội vã thừa cùng gia chủ:

Nông nổi này đủ chứng tỏ rằng kẻ hèn đây có mắt không người, còn mặt mũi nào nhìn gia chủ, bắt chột khách rút kiếm ra đâm vào cổ tự sát không ai ngăn cản kịp. Câu chuyện nhanh chóng được loan truyền làm phương danh Mạnh Thường quân càng thêm vang dội, số thực khách thu hút càng ngày càng tăng.

Một hôm có một tân khách mình mặc bố y, lưng đeo trường kiếm, chân đi giày cỏ đến cầu thực. Mạnh Thường quân như thường lệ cho người tiếp đón, hỏi ra mới biết khách tên là Phùng Hoan (có sách ghi là Phùng Huyền hay Phùng Huyền). Khách tự nhận rằng mình không có tài cán gì đang kể liền được xếp vào cấp truyền xá.

Ngày nọ vào giờ Ngọ Mạnh Thường quân nghe tiếng Phùng Hoan vỗ kiếm hát rằng:

“Trường kiếm qui lai hề, thực vô ngu”.

(*Kiếm dài ơi thôi đi về đi, cơm ăn không có cá*).

Mạnh Thường quân thâm nghĩ chắc vị tân khách này có thể có chút tài cán chi đây chưa được ta đối đãi tương xứng,

bền tặng cho Phùng Hoan lên cấp hạnh xá.

Vài hôm sau cũng vào giờ Ngọ Phùng Hoan lại võ kiếm hát rằng:

“Trường kiếm qui lai hề, xuất bất xa”.

(Kiếm dài ơi thôi đi về đi, đi ra không có xe đưa đón).

Lần này nghe thấy thế Mạnh Thường quân tin chắc rằng Phùng Hoan thật tình có tài gì đó chưa được ta phát hiện, bền không do dự nâng Phùng Hoan lên cấp đại xá.

Những tưởng được như thế Phùng Hoan đã vừa lòng không ngờ vài hôm sau đó Phùng Hoan lại võ kiếm ca tiếp:

“Trường kiếm qui lai hề, vô dĩ vi gia”.

(Kiếm dài ơi thôi đi về đi, về nhà không có gì mang theo).

Mạnh Thường quân cũng như mọi gia nhân đều lấy làm giận Phùng Hoan cho rằng y tham lam quá. Vội cho người hỏi ra Mạnh Thường quân mới biết rằng Phùng Hoan còn bà mẹ già ở nhà, nghèo khổ đến độ không đủ cơm ăn độ nhật. Điền Văn nghe vậy động lòng từ đó cho phép Phùng Hoan ngày ngày mang cơm về nhà phụng dưỡng mẹ. Ôn sâu nghĩa nặng này được Mạnh Thường quân ban cho khiến

Phùng Hoan phải tạc dạ thâm nguyện với lòng chờ ngày ơn đền nghĩa trả.

Thực khách một ngày một đông, kho lương thực một ngày một vơi. Mạnh Thường quân nghĩ đến việc phải bù đắp vào chỗ thiếu hụt bền ngỡ ý cần người giúp mình đi đòi nợ dân đất Tiết (có sách gọi là ấp Tiết) nay thuộc miền nam tỉnh Sơn Đông nước Tàu. Biết trước công việc rất nhiều khê không dễ gì thành tựu đa số thực khách tìm cách khéo léo chối từ. Riêng Phùng Hoan cho rằng cơ hội mình chờ mong nay đã

Xuân Thân quân.

đến bền lên tiếng tình nguyện đến đất Tiết đòi nợ cho nhà họ Điền. Điền Văn cho người chuẩn bị chu đáo cho Phùng Hoan thi hành công lệnh.

Phùng Hoan hỏi Mạnh Thường quân có cần mình mua sắm gì trước khi trở về đây không? Mạnh Thường quân ưỡm ờ đáp:

Lão gia cứ xem nhà mình thiếu thứ gì mình có thể mua sắm thì cứ mua. Đến nơi Phùng Hoan cho dựng cờ xí rợp trời, trống chiêng inh ỏi y như ngày lễ hội, yết thị cho mọi con nợ nay đã đáo hạn kỳ phải trả. Những con nợ hiện đã khá giả vội đến công phủ để trang trải nợ. Phùng Hoan vui mừng đón nhận. Sau đó mấy hôm Phùng Hoan ra yết thị rằng mọi con nợ dù trả dứt hay chưa tất cả phải mang đầy đủ trái phiếu của mình đến họp mặt tại công phủ một lượt vào ngày giờ ấn định sẵn để được xoá nợ và cùng mình ăn mừng. Phùng Hoan cho người đi chợ mua rượu thịt chuẩn bị buổi họp mặt. Trước khi khai mạc Phùng Hoan xưng danh và tuyên dương những người đã trang trải xong nợ trước nhất, mời những ai trong tương lai có thể hoàn trả thì ghi rõ vào trái phiếu ngày hứa trả, chót hết mời hết những người quá ▶

► nghèo khổ không có cách chi trả nổi nợ thì nộp trái phiếu cho mình. Sau khi kiểm điểm trái phiếu tất cả loại đã được tập trung đầy đủ trong tay Phùng Hoan nổi lửa đốt hết trái phiếu, tuyên bố xoá sạch nợ cho mọi người và long trọng khai mạc buổi lễ. Thật không có bút mực nào tả hết nổi vui sướng của các con nợ lúc ấy! Người người vui mừng, ăn uống no say, dập đầu tạ ân đức Mạnh Thường quân vừa ban bố cho mình và đồng thanh tạ dạ ghi ơn. Danh tiếng Mạnh Thường quân được đồn đãi loan truyền khắp nơi nơi.

Về sau thời tiền chiến của Việt Nam năm 1941 nhà thơ Nguyễn Bính trong bài « Hành Phương Nam » gửi người bạn tên là Văn Viễn có đoạn ghi lại:

*Kinh Kha giữa chợ sầu nghiêng chén
 Ai kẻ dâng vàng, kẻ biếu tay?
 Mơ gì đất Tiết thiếu văn tự
 Giày cỏ gươm cùn ta đi đây.*

Trước Nguyễn Bính, thi sĩ Ngô Nhân Tịnh (1761-1813) cũng cảm khái trong bài « Đáp chư hữu tặng biệt » (Tặng bạn lúc từ biệt):

*Mãn thành xuân sắc tống
 chinh an,
 Bán cú tâm đầu dục thoại nan.
 Vị tín lâm dân sư Tử Sản,*

*Cảm tương thị nghĩa luận
 Phùng Hoan.*

*Giang sơn hữu ý vân tương tịnh
 Thiên địa vô tâm vật tự nhiên.
 Thử khứ dĩ kỳ mai nguyệt hội,
 Hoa tương bôi tửu xướng
 Dương quan.*

Thi sĩ Hoài Anh dịch :
*Đầy thành xuân sắc tiễn chinh an,
 Khó nói tâm tình dạ chứa chan,
 Chưa giúp được dân như Tử Sản,
 Dám liều điều nghĩa giống
 Phùng Hoan.
 Non sông có ý mây quang sạch
 Trời đất vô tâm vật tự nhiên.
 Hẹn tới ngày về mai nở rộ,
 Khởi cần nâng chén hát Dương quan.*

Danh tiếng Mạnh Thường quân loan truyền khắp các nước chư hầu của nước Tần thời bấy giờ (xin xem lại bản đồ nước Tàu thời Chiến quốc được minh hoạ ở đầu bài). Vua Tần là Tần Chiêu Vương cũng khâm phục Mạnh Thường quân, chẳng những không dám xâm phạm lãnh thổ nước Tề còn tìm cách cùng Tề giao hảo. Tần Chiêu Vương được một cận thần dâng ý Hoàng thượng nên đem một đại quan thân tín nhất của mình sang Tề làm con tin thì có thể vờ được Mạnh Thường quân sang Tần

đồng thời tấn phong cho y chức tướng quốc nước Tần để Tần, Tề cùng hữu nghị giao hảo. Sau đó chúng ta có đủ thời gian bày mưu lập kế thôn tín nước Tề biến Tề thành một chư hầu mới của Tần thì có gì khó khăn nữa?

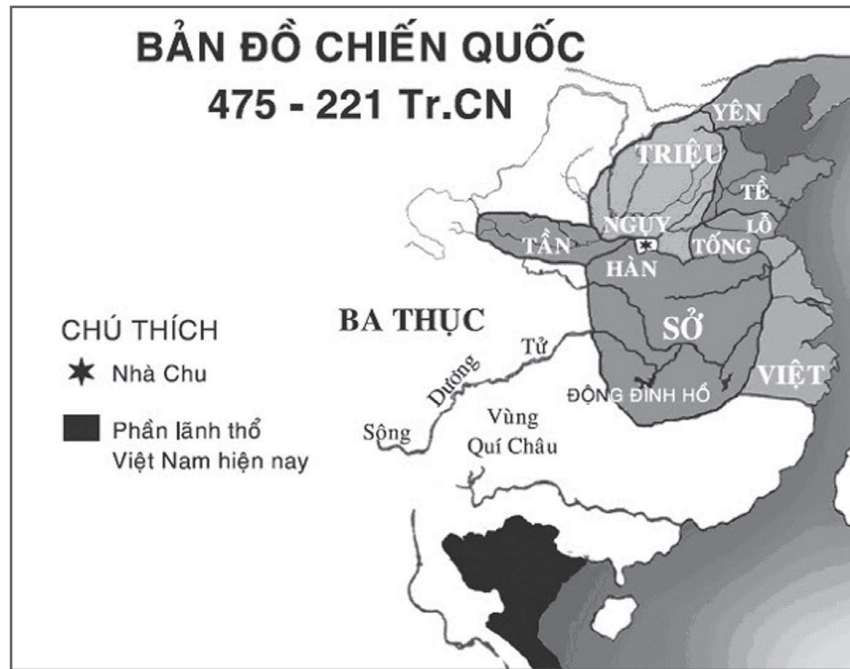
Nghe qua quá chí lý thật phù hợp với lòng tham vô lượng của mình là một nước lớn, Tần Chiêu Vương liền cử tướng Kinh Dương quân sang Tề làm sứ giả và đổi lại mời Mạnh Thường quân sang Tần làm sứ giả cho Tề.

Hầu hết từ những tân khách hiểu biết đến những người thương yêu nước Tề một cách chân chính đều một mực chí thành khuyên Mạnh Thường quân đừng sang Tần vì ai ai cũng cùng nhận định rằng triều đình nhà Tần (chính quyền của Tàu cộng trước kia) đa số là bọn hổ lang, xảo trá, lật lọng, hoàn toàn không thể tin tưởng được, nói theo ngôn ngữ ‘ngày nay’ chúng chẳng có tốt nào trong bốn tốt : lạng giềng tốt, bạn bè tốt, đồng chí tốt, đối tác tốt; chúng cũng chẳng có chữ vàng nào trong 16 chữ: lạng giềng hữu nghị, hợp tác toàn diện, ổn định lâu dài, hướng tới tương lai. Rõ ràng là như thế. Lịch sử nước Tàu ghi lại rành rành về sau đó nhà Tần đã tóm thâu lục quốc.

Nịnh thần số một của vua Tề Mân Vương lúc bấy giờ là Khuông Chương bèn tâu :

- Nước Tần là nước lớn, Vua Tần Chiêu Vương cử Kinh Dương quân sang Tề tiếp kiến Mạnh Thường quân là tỏ ý thân thiện với nước ta, coi trọng nước ta. Nay nếu Điền Văn không đi sứ sang Tần đáp lễ vô tình Hoàng Thượng bỏ mất lòng tin của Tần. Còn như Hoàng Thượng giữ Kinh Dương quân ở lại Tề thì có khác chi Hoàng Thượng không tín nhiệm Tần. Chi bằng ta cứ chiêu đãi Kinh Dương quân hậu hỉ đoạn để hần thông thả trở về Tần, sau đó cử Mạnh Thường quân đi sứ sang Tần đáp lễ. Như thế chắc chắn Tần sẽ trọng đãi Tề lâu dài sau này. Không kịp cân phân hội ý cùng bá quan văn võ Tề Mân Vương vội cử Mạnh Thường quân đi sứ sang Tần lại còn mang theo chiếc áo hồ cừ duy nhất của cả nước Tề, đủ biết áo hồ cừ là loại áo đẹp nhất, quý giá nhất làm quà tặng vua Tần.

Mạnh Thường quân được Tần Chiêu Vương tiếp đón, chiêu đãi trọng thể, tấn phong chức Tể tướng nước Tần. Hai tên nịnh thần của vua Tần là Công Tôn Thích và Vu Lý Thất sợ bị thất sủng bèn cùng nhau tâu lên Tần Chiêu Vương rằng:

Nước Tề nay có Mạnh Thường quân làm Tể tướng nước Tần, tránh sao y khỏi lo cho Tề trước khi lo cho Tần: vả chăng y là một danh tài lẫm liệt có bao nhiêu là cận thần tài giỏi trung thành. Đây là một đại họa cho hậu vận nước Tần biết thế nào mà tiên đoán được. Quả nhiên gợi ý của Công Tôn Ích và Vu Lý Thất có tác dụng lung lạc được vua Tần. Tiến thoái lưỡng nan, Tần Chiêu Vương hỏi ý Công Tôn Ích và Vu Lý Thất. Biết mưu chước bọn mình sắp đạt thành, chúng liền tâu tiếp:

- Thưa Hoàng Thượng, Mạnh Thường quân sang Tần chưa đầy một tháng đã có hàng ngàn người mướn mộ quy

phục-trách sao y không thấu triệt nội tình nước Tần chỗ mạnh, chỗ yếu của ta. Nay nếu Thượng Hoàng để y ung dung trở về Tề thì tai họa cho Tần ắt xảy ra làm sao lường được - chi bằng ta hãy cho người thủ tiêu hần bằng mọi cách kể cả đầu độc hoặc nguy tạo tai nạn; đồng thời để đánh lừa dư luận quần chúng Hoàng Thượng hãy chụp mũ y đang cấu kết với các lực lượng thù địch bên ngoài của Tần mưu toan lật đổ chánh quyền nhà Tần.

Trong lúc còn phân vân, Tần Chiêu Vương ra lệnh cho Mạnh Thường quân phải cư trú một nơi đặc biệt để chờ cơ hội thực hiện âm mưu.

Tể tướng Kinh Dương quân ►

► của Tần cũng là người mến phục Mạnh Thường quân liên báo tin cho Mạnh Thường Quân rõ mọi điều. Hoảng sợ, Mạnh Thường quân khẩn thiết cầu cứu Kinh Dương quân hiến kế để có thể hồi hương bình an. Bấy giờ trong cung nhà Tần có nàng Yên Cơ, một tuyệt sắc giai nhân được nhà vua hết lòng sủng ái, nói điều gì nhà vua cũng nghe theo lại thích được tiêu xài những gì cực quý hiếm trong nhân gian. Nghe Kinh Dương quân mách nước Mạnh Thường quân liền cử người kính dâng tặng Yên cơ đôi bạch bích. Yên Cơ không vui nói với vị sứ giả của Mạnh Thường quân rằng mình không thích đôi bạch bích lắm và ước gì được mặc áo hồ cừu thì nàng thích nhiều hơn. Nghe thế Mạnh Thường quân lấy làm lúng túng vì cả nước Tề chỉ có một chiếc đang nằm trong kho vua Tần, bèn tâm sự cùng đoàn tùy tùng. Một tân khách có tài giả tiếng chó dừ sủa giống như thật bày kế chờ đến khuya y cất tiếng sủa vang, không thấy động tịnh gì chứng tỏ tên giữ kho đang ngủ say bèn bẻ khoá kho trộm được áo hồ cừu cho Điền Văn tặng nàng Yên Cơ. Sau đó theo Yên Cơ yêu cầu vua, Tần để Mạnh Thường quân trở về Tề.

Đường về Tề khá xa xôi. Việc bị xét hỏi giấy phép đi đường dọc đường coi như ỏn nhờ một tân khách có biệt tài làm văn thư giả giống như thật. Có thể nhờ truyền thống này mà ngày nay Trung quốc làm và sản xuất đồ giả lừng danh toàn cầu.

Qin
秦 (zh)

vers 771 av. J.-C. - 221 av. J.-C.

Les royaumes combattants vers -260 ; le Qin est en orange à l'ouest de la carte

État de Qin (calligraphie chinoise ancienne, 220 av. J.-C.)

Qi
齊 (zh)

XIe siècle av. J.-C. - -221

Les royaumes combattants vers -260 ; le Qi est en jaune

État du Qi (calligraphie chinoise ancienne, -220)

Cho đến một hôm trời vừa chạng vạng tối, đoàn Mạnh Thường quân đã đến được cửa ải Hàm Cốc nơi biên thùy của nước Tề. Mạnh Thường quân lo sợ nếu sáng mai không sang được Tề thì có thể bị bọn Công Tôn Thích và Vu Lý Thất đuổi theo vây khốn. May quá trong đoàn có một người giả tiếng gà trống gáy giống như thật. Chờ đến quá nửa đêm y giả tiếng gà trống gáy. Gà trong xóm tưởng trời gần sáng tất cả cùng đua nhau cất tiếng inh ỏi. Viên quan trấn ải Hàm Cốc còn ngáy

ngủ mệt mỗi khám xét qua loa đoạn cho phép đoàn của Mạnh Thường quân xuất ải sang Tề.

Nay nói về Công Tôn Thích và Vu Lý Thất hay tin Mạnh Thường Quân đang trên đường hồi hương tức tốc tâu lên vua Tần rằng nếu vua không thủ tiêu Mạnh Thường quân thì ít ra cũng giữ hấn lại làm con tin cơ sao để hấn trở về Tề thì nguy hại cho Tần biết bao!

Tần Chiêu Vương tức tốc cho một nhóm binh tinh nhuệ lên đường đuổi bắt. Đến ải Hàm Cốc lượm soát giấy tờ khách xuất nhập ải không thấy có gì liên quan đến Điền Văn hay Mạnh Thường quân chi cả. Bọn chúng đầu ngờ rằng Mạnh Thường đã sử dụng giấy tờ giả, tên họ giả. Không còn hi vọng gì bắt được Mạnh Thường quân, nhóm quân truy kích lầm lũi quay về Tần. Thêm một lần nữa vua Tần phục Mạnh Thường quân sát đất, cho rằng y là một danh tài thiên biến vạn hóa. Tiếng tăm Mạnh thường quân được thể càng vang dội xa hơn. Tần Chiêu Vương một mặt hối hận về việc mình cho phép Mạnh Thường quân trở về Tề, mặt khác sợ uy thế họ Điền về lâu về dài là mối nguy hại lớn cho Tần bèn cho người đi khắp nơi tung tin đồn Mạnh Thường quân được dân nước Tề sùng

ái, ai ai cũng chỉ biết có mình y thôi; ngày nào đó y sẽ thế vua Tề bình thiên hạ. Chẳng những thế vua Tần còn gả con gái cho vua nước Sở là Khổng Tương Vương, cấu kết với Sở, khơi lại hận thù xưa giữa Tề và Sở. Khổng Tương Vương cho người sang Tề phao tin đồn khắp nơi giống như Tần trước kia.

Quả nhiên Tề Mân Vương mắc lừa dã tâm của nhà Tần liền thu hồi tướng án, sắc phong của Mạnh Thường quân và đuổi y về đất Tiết. Hàng ngàn, hàng vạn hộ cư dân đất Tiết hay tin Mạnh Thường quân bị thất sủng, không ai rủ ai, người người ra tận ngõ đón chào, vấn an và thi nhau chiêu đãi ân nhân của mình. Bấy giờ Mạnh Thường quân mới thấm thía hiểu được tình đời, tình người; biết rõ được ý nghĩa công việc ngày trước Phùng Hoan đã làm cho mình, mua nghĩa thiên hạ về cho mình, xóa sạch nợ của dân đất Tiết chưa đầy một tháng! Mạnh Thường quân nổi niềm cùng Phùng Hoan, bội phục Phùng Hoan vô cùng. Phùng Hoan liền thưa:

- Thật tình mà nói trước kia tôi đã xúc phạm ngài. Chẳng những không khiển trách tôi, ngài còn đãi ngộ tôi quá tốt. Ân nghĩa ấy tôi không biết làm sao đền đáp cho cùng. Nay cơ

hội tôi đợi chờ bấy lâu đã đến, xin ngài cho phép tôi sang Tần một mình. Sau khi nghe Phùng Hoan trình bày kế hoạch, Mạnh Thường quân hoàn toàn đồng ý. Phùng Hoan được Tần Chiêu Vương cho diện kiến lòng những mong sẽ thu thập được điều chi quan trọng từ họ Phùng, đạo Sư lừng danh của Mạnh Thường quân. Phùng Hoan thưa cùng vua Tần:

- Thưa Hoàng Thượng, vua Tề Mân Vương quá nhẹ dạ chỉ biết tin theo bọn bầy tôi xiểm nịnh cùng tiếng thị phi cách chức Mạnh Thường quân, thu lại tất cả sắc phong, tướng án và đuổi y về đất Tiết, trách sao y căm hận triều đình vua Tề. Nay nếu Hoàng Thượng cho người đến đất Tiết rước Mạnh Thường quân sang Tần phục chức cho y như trước thì quả là Hoàng Thượng làm một công cùng một lúc được hai việc. Việc thứ nhất là triều đình nhà Tần đã thu dụng được danh tài Mạnh Thường quân rất xứng đáng thay thế cho cận tướng của vua Tần là Vu Lý Thất vừa mới qua đời. Việc thứ hai là qua Mạnh Thường quân Hoàng Thượng có thể hiểu rõ hiện tình đất nước Tề. Hoàng Thượng nên cử người đi ngay không nên chần chờ. Sau đó Phùng Hoan cáo từ vua Tần

Chiêu Vương tức tốc trở về Tề hội kiến vua Tề Mân Vương không kịp thăm hỏi Mạnh Thường quân. Phùng Hoan thưa cùng vua Tề rằng triều đình nhà Tần hay tin Mạnh Thường quân bị cách chức và bị đuổi về đất Tiết thì vui mừng lắm. Bọn chúng đang cho người sang đây xin bệ hạ cho phép rước và phục chức Mạnh Thường quân sang Tần nguyên là Tể tướng của Tần. Điều này chỉ có lợi cho Tần mà di hại mối đại họa cho Tề sau này biết sao mà lường hết được y như Hoàng Thượng đã biết triều đình nhà Tần chưa bao giờ ngừng nghĩ tham vọng không cùng của một nước lớn muốn thôn tính nước nhỏ.

Nghe ra rất tâm đắc, dù vậy Tề Mân Vương vẫn cho người thận trọng cho người tín cẩn dò la báo cáo của Phùng Hoan. Ngay khi biết rõ đó là sự thật, Tề Mân Vương vội vã cử Phùng Hoan đến đất Tiết rước Mạnh Thường quân về triều đình Tề, phục chức Tể tướng cho Điền Văn và cấp thêm một ngàn hộ đất cho họ Điền.

Bài học Điền Văn Mạnh Thường quân và Phùng Hoan lưu danh thiên cổ. Nó vẫn đúng cho những nước trong Biển Đông là những nước nhỏ sánh với nước Tàu cộng.